

บทบรรณาธิการ

กฎแห่งความสำเร็จในยุคหุ่นยนต์โลกาภิวัตน์ (Rules for success in the Age of Globotics)

ทุกวันนี้เป็นยุคเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เรียกว่า Globotics Transformation ที่ผู้เขียนขอแปลว่า “การเปลี่ยนแปลงสู่หุ่นยนต์โลกาภิวัตน์” เป็นการเปลี่ยนแปลงของภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมโดยใช้แรงผลักดันทางเทคโนโลยียุคที่ 3 (Third Technology impulse หรือ digitech impulse) คือดิจิทัลเทคโนโลยี (Digital Technology) ซึ่งแตกต่างจากเทคโนโลยียุคที่ 1 คือพลังไอน้ำ (Steam Power) ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ครั้งที่ 1 คือการเปลี่ยนสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม รวมทั้งการเปลี่ยนสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองซึ่งเกิดในช่วงแรกของ ค.ศ. 1700 ส่วนเทคโนโลยียุคที่ 2 ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งที่ 2 คือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication Technology หรือ ICT ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ด้านการบริการที่เรียกว่า Service Transformation ที่เกิดในช่วงแรกของ ค.ศ. 1970 (Baldwin, 2019)

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งที่ 3 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและพลิกผัน (Radical and Disruptive change) คือ ดิจิทัลเทคโนโลยีจะทำให้คอมพิวเตอร์มีความก้าวหน้าอย่างคาดไม่ถึง เป็นคอมพิวเตอร์ที่คิดเป็น (Thinking Computer) ทำให้เกิดระบบอัตโนมัติ (Automation) ทำให้เกิดหุ่นยนต์ (Robots) ที่เป็นปัญญาประดิษฐ์ (AI หรือ Artificial Intelligence) ที่แพร่หลายเป็นกระแสโลกาภิวัตน์

ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั่วโลก กล่าวคือสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรอุตสาหกรรมและการบริการ แต่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันโดยเฉพาะในโลกของงานอาชีพ งานอาชีพแบบดั้งเดิมหลายอาชีพจะหายไป งานอาชีพแบบใหม่จะเกิดขึ้น วิธีการดำเนินชีวิตและการทำงานจะเปลี่ยนแปลงมาก

Richard Baldwin (2019) จึงได้เสนอกฎแห่งความสำเร็จในยุคหุ่นยนต์โลกาภิวัตน์ไว้ 3 ข้อ คือ

- 1) ต้องเตรียมตัวทำงานที่หุ่นยนต์หรือปัญญาประดิษฐ์ทำไม่ได้
- 2) ต้องพัฒนาทักษะการทำงานที่หุ่นยนต์หรือปัญญาประดิษฐ์ไม่มี โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ความตระหนักในตนเองและสังคม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการและการคิดออกแบบ
- 3) ต้องใช้คุณธรรมความเป็นมนุษย์ มนุษยธรรมหรือหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanity and Goodheart) ให้เป็นข้อได้เปรียบหรือปัจจัยความสำเร็จทางเศรษฐกิจและสังคม

ศาสตราจารย์ ดร.พฤธี ศรีบริบูรณ์พิทักษ์
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ที่มา : Baldwin, Richard. (2019). *The Globotics Upheaval: Globalization, Robotics and the Future of Work*. London: Weidenfeld & Nicolson.